

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**104-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
06, 08, 13 лютого 2023 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2023 році №5500074

Чернівці – 2023

European integration, the creation of an international interpretative reference book on medicinal plants used in practical medicine is promising in the future.

Бицко Н.І.

НАЗВИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ІЗ ЗАПОЗИЧЕННЯМИ

Кафедра іноземних мов

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Сьогодення вимагає дослідити інфекційні хвороби з різних позицій, адже людство стикнулося з проблемою COVID-19. Вірусні інфекції залишаються причиною збільшення захворюваності та смертності, хоча дослідження у цьому напрямку постійно прогресують у всьому світі. Треба зазначити, що виникає велика кількість назв хвороб, які змінюються та еволюціонують не тільки на медичному рівні, а й мають вплив на номінаційні процеси у галузі термінології.

Мета. Дослідити назви інфекційних хвороб із запозиченнями. Більшість з цих назв історично та семантично співвідносні в межах певної групи мов чи окремої мови, але й у межах споріднених і навіть неспоріднених мов.

Матеріали і методи дослідження. Глосарії та словники назв інфекційних хвороб. Методи – суцільної вибірки та описовий.

Результати дослідження. Як відомо, для української мови, як, зрештою й для інших мов, характерні п'ять основних способів номінації: афіксальне словотворення, словоскладання, основоскладання, запозичення з інших мов, семантичні переноси та складені найменування. Необхідно зазначити, нами були прослідковано всі способи номінації серед досліджених назв інфекційних хвороб, але одним із більш розповсюджених назв хвороб є запозичення з інших мов. У цілому в межах дослідження назв хвороб виявлено чужомовні запозичення з такої низки мов. Грецька мова: *гепатит, цистит, риніт, кіста, склероз, діатез, дизентерія*; латинська мова: *канцер, апендицит, ревматизм, конвульсійна (епілепсія), скарлатина, гонорейна, ліуйіс (сифіліс)*; румунська мова: *паптішор (молочниця), гелбенер (жовтуха), гуша (зоб), бешиха (рожа), офтіка (туберкульоз), рофійа (діатез), грипе (грип)*; польська мова: *франца (сифіліс), нагноток (мозоля), холера (холера), параліз (параліч)*; російська мова: *даувленіє (гіпертонія), бешенство (сказ), язва (виразка шлунка), ушиб (вивіх), отьок (пухлина), чесотка (короста), нагноєніє (панарицій), брушинак (червоний тиф)*; німецька мова: *тріпер (гонорея), беркольоз (туберкульоз), бранк, мілбранк (гангрена)*; французька мова: *коклуіш (коколюш), гриіп (грип)*; італійська мова: *мальарійа (малярія)*; чеська мова: *лідвиці (радикуліт)* і т.д.; турецька мова: *чума (малярія)* і т.д.

Висновок. Отже, помітний пласт назв інфекційних хвороб становлять запозичення з інших мов, що зумовлено культурними, політичними, соціальними та історичними показниками розвитку зазначених країн. У перспективі проведеного лексичного дослідження отримані результати є вагомими для розв'язання низки теоретичних проблемних питань сучасної номінації назв хвороб із запозиченнями.

Глущенко М.О.

ФЕНОМЕН ЗДОРОВИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕЖ У КОНТЕКСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРИ ОСОБИСТОСТІ

Кафедра психології та філософії

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Кожна людина має власні психологічні межі, які обумовлюють її відносини зі світом, які визначають діапазон і силу власних дій, а також сприйнятливність до дій навколишньої дійсності. Актуальність дослідження полягає в тому, що сучасна особистість постає перед глобальними викликами світу, які активно тестують психологічні межі та її суверенність на витривалість: пандемія Covid-19, що потребує соціальної ізоляції, дистанції, дотримання протиепідемічних заходів; російсько-українська війна, яка порушує усі можливі кордони особистості як фізичні, так і ціннісні, простору, тіла іншого.

Мета дослідження. Підтримка психологічного здоров'я, успішність взаємостосунків взаємозалежне від чіткості усвідомлення та міцності психологічних меж людини, здорового їх прояву та побудови.

Матеріал і методи дослідження. О. Григор'єва та Т. Курилюк згідно авторській теоретичній моделі психологічних меж особистості, стверджують, що сутність феномену психологічний межі особистості визначається як психологічне утворення, яке виникає в результаті взаємодії або встановлення паритетних відносин між прагненням зберегти спонтанність й автентичність особистості та необхідністю соціальної адаптації. Психологічні кордони виконують два основні завдання: зберегти самість особистості у незмінному вигляді як запорука зберегти гармонійність та стабільність особистості, досягти стану особистого щастя та встановити контакти з навколишнім світом. У зв'язку з цим, дослідниці описують, що призначенням меж це визначення міри задоволення соціально визначених потреб особистості та відмова від менш особистісно цінних бажань та прагнень.

Результати дослідження. Однією з поширених типологій психологічних кордонів, відомих в психології, є типологія У. Джеймса, у якій науковець виділяє: • фізичні кордони - тіло людини і його персональний простір (в контексті тілесної і територіальної феноменології); • соціальні кордони - позиція, статус людини в соціальній групі, уявна лінія, що розмежовує зони повноважень і відповідальності; психологічні кордони - це зона інтересів, цінностей і переконань особистості, межа, яка визначає наскільки легко можна впливати на людину, змінювати його переконання і нав'язувати свої.

О. Стадній зазначає, що людина відчуває себе комфортно у світі, якщо межі гнучкі і здорові. Виходячи з цього особистість ефективніше комунікує, вступає у відносини, підтримує їх або завершує, переїжджає з місця на місце, знаходить нову роботу, організовує власне безпечне прийнятне середовище для функціонування.

Згідно науковим розвідкам здорові межі є гнучкими, що дозволяє людині легко визначати, на якому рівні їй зручно і приємно спілкуватися, чи хоче вона цього спілкування. Вона може зблизитися з людьми, а потім віддалитися, якщо відчує, що у відносинах присутні деструктивні прояви тощо.

Висновки. Психологічний особистісний простір як інтегроване психологічне утворення особистості забезпечує її недоторканість, збереження ідентичності, можливість самопрезентації, захист від маніпулятивного та інших негативних впливів із боку інших осіб. Теоретично визначено, що до психологічних факторів становлення психологічного простору відносять спадковість, середовище й активність, тип батьківсько-дитячих стосунків, внутрішньої організації суверенності особистості детермінаційний зміст яких визначає фактори її становлення.

Зорій Н.І.

ОСНОВНІ ЧИННИКИ ДЕГУМАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ ТА СПОСОБИ ЇХ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ

Кафедра психології та філософії

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Очевидним є той факт, що наука сформувалася як система знань, що має на меті допомагати людям та прискорювати розвиток суспільства. Зокрема дослідники філософії медицини виокремлюють одну з особливостей розвитку медичного знання в широкому сенсі – значне випередження комплексу етичних уявлень системи гносеологічно-пізнавальних уявлень у системі медичного знання.

Мета дослідження. Характеристика основних чинників дегуманізації сучасної медицини та обґрунтування способів їх нейтралізації.

Матеріал і методи дослідження. Методи – теоретичні (аналіз, порівняння, синтез, систематизація, класифікація, узагальнення) – опрацювання філософських першоджерел.

Результати дослідження. Сучасна медицина характеризується високим технологічним розвитком і потребує наукового супроводу в наданні медичних послуг, а